

EUROPOS
KOMISIJA

SAJUNGOS VYRIAUSIASIS
ĮGALIOJINIS UŽSIENIO
REIKALAMS IR
SAUGUMO POLITIKAI

Briuselis, 2016 06 07
JOIN(2016) 26 final

2016/0166 (NLE)

Bendras pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

**dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kazachstano Respublikos tvirtesnės
partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo sudarymo**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Priedamas pasiūlymas yra Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kazachstano Respublikos tvirtesnės partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo (toliau – Susitarimas) sudarymo teisinė priemonė.

Šiuo metu Europos Sąjungos (ES) ir Kazachstano Respublikos (toliau – Kazachstanas) santykiai grindžiami 1995 m. sausio 23 d. Briuselyje pasirašytu Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimu, įsigaliojusiu 1999 m. birželio mėn.

2011 m. balandžio 13 d. Taryba priėmė sprendimą, kuriuo Europos Komisija įgaliota vesti derybas dėl Europos Sąjungos ir Kazachstano tvirtesnės partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo. Derybos dėl Susitarimo pradėtos 2011 m. birželio mėn. ir 2015 m. sausio 20 d. ES ir Kazachstanas jį parafavo. 2015 m. spalio 26 d. priėmus Tarybos sprendimą dėl Susitarimo pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo, 2015 m. gruodžio 21 d. Susitarimas pasirašytas su sąlyga, kad vėliau bus sudarytas.

ES šis Susitarimas – svarbus žingsnis norint labiau įsitraukti į politinį ir ekonominį Vidurinės Azijos gyvenimą. Susitarimu bus sustiprintas politinis dialogas ir glaudžiau bendradarbiaujama įvairiose srityse, todėl dvišalius santykius su Kazachstanu bus galima plėtoti veiksmingiau.

Į Susitarimą įtrauktos standartinės politinės ES nuostatos dėl žmogaus teisių, tarptautinių baudžiamųjų teismų, masinio naikinimo ginklų, šaulių bei lengvųjų ginklų ir kovos su terorizmu. Be to, jame pateikiamos nuostatos dėl bendradarbiavimo sveikatos, aplinkos, klimato kaitos, energetikos, apmokestinimo, švietimo ir kultūros, užimtumo ir socialinių reikalų, mokslo bei technologijų ir transporto srityse. Jame taip pat aptariami teisinio bendradarbiavimo, teisinės valstybės principo, pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo, organizuoto nusikalstamumo ir korupcijos klausimai.

Nemažą Susitarimo dalį sudaro prekybai skirtos nuostatos: priimta svarbių įsipareigojimų keliose prekybos politikos srityse. Jais bus užtikrinta geresnė reglamentavimo aplinka Kazachstane veikiančioms įmonėms, todėl ES įmonėms Susitarimas bus ekonomiškai labai naudingas.

Dėl Susitarimo derėtasi ir jis parafuotas Europos Sąjungos ir Kazachstano Respublikos tik kaip Sąjungos susitarimas. Kadangi Europos Sąjungos valstybės narės vieningai pageidavo, kad Susitarimas būtų mišrus, sutarta iš dalies pakeisti parafuotą Susitarimo tekstą ir atitinkamai Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Europos Komisijos bendrą pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo dėl Susitarimo pasirašymo ir laikino taikymo. Atsakydama Europos Komisija pareiškė:

„Atsižvelgdama į tvirtesnės partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo su Kazachstanu politinę ir ekonominę svarbą, Komisija pabrėžia greito pasirašymo ir ratifikavimo svarbą. Komisija pakartoja savo poziciją, kad mišrus susitarimas šiuo atveju yra teisiškai nebūtinas ir kad visi šio susitarimo klausimai priklauso ES kompetencijai. Todėl Komisija apgailestauja, kad valstybės narės atkakliai siekia pasirašyti ir ratifikuoti šį susitarimą su Kazachstanu kaip

mišrų susitarimą. Komisija pasilieka teisę nustatyti savo poziciją dėl aktų, susijusių su tarptautinio susitarimo teisiniu pobūdžiu, pateikimo ateityje.“

Priėmus Tarybos sprendimą dėl Susitarimo pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo, Europos Sąjunga ir Kazachstano Respublika pasirašė Susitarimą kaip mišrų.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Teisinio pagrindo parinkimas „turi būti grindžiamas objektyviais kriterijais, kuriems gali būti taikoma teisminė kontrolė ir kuriems, be kita ko, priskirtinas teisės akto tikslas ir turinys“¹. Teisės akto teisinis pagrindas priklauso nuo jo svarbiausio tikslo. Nuostatoms, kuriomis padedama siekti to svarbiausio tikslo, atskiro teisinio pagrindo nereikia. Todėl priemonės, kuriais nesiekama vieno svarbiausio tikslo, gali būti grindžiamos keliais teisiniais pagrindais², jei pagal sprendimų priėmimo procedūras jie vienas su kitu dera.

Kaip apibūdinta 2 straipsnyje (Susitarimo tikslai), Susitarimu siekiama nustatyti partnerystę, pagal kurią Šalys plačiau bendradarbiautų, remdamosi bendrais interesais. Susitarimu siekiama plėtoti abiejų Šalių santykius visose jo taikymo srityse. Kaip teigiama, „šiuo Šalių tarpusavio bendradarbiavimu prisidedama prie tarptautinės ir regioninės taikos bei stabilumo ir ekonominio vystymosi, ir jis vystomas vadovaujantis principais, kuriuos Šalys dar kartą patvirtina savo tarptautiniais įsipareigojimais, visų pirma JT ir ESBO“.

Susitarimo turinys pagrįstas trimis pagrindinėmis temomis:

- *Politinis dialogas ir bendradarbiavimas užsienio ir saugumo politikos srityje.* I antraštinė dalis „Šio susitarimo bendrieji principai ir tikslai“ ir II antraštinė dalis „Politinis dialogas ir bendradarbiavimas užsienio ir saugumo politikos srityje“. II antraštinėje dalyje pateikiamos nuostatos dėl politinio dialogo, demokratijos ir teisinės valstybės principo, užsienio ir saugumo politikos, kosmoso saugumo, tarptautinei bendruomenei susirūpinimą keliančių sunkių nusikaltimų, konfliktų prevencijos, krizių valdymo ir kovos su terorizmu.
- *Prekyba ir verslas.* Į III antraštinę dalį „Prekyba ir verslas“ įtrauktos nuostatos dėl prekybos prekėmis, maisto, techninių prekybos kliūčių, sanitarijos ir fitosanitarijos klausimų, paslaugų ir įsisteigimo, kapitalo judėjimo ir mokėjimų, intelektinės nuosavybės, viešųjų pirkimų, žaliavų ir energetikos, prekybos ir darnaus vystymosi, konkurencijos ir prekybos ginčų sprendimo.
- *Bendradarbiavimas tam tikruose sektoriuose.* IV antraštinė dalis „Bendradarbiavimas ekonomikos ir darnaus vystymosi srityje“; V antraštinė dalis „Bendradarbiavimas laisvės, saugumo ir teisingumo srityje“; VI antraštinė dalis „Kita bendradarbiavimo politika“ ir VII antraštinė dalis „Finansinis ir techninis bendradarbiavimas“. Į šias antraštines dalis įtrauktos įvairaus bendradarbiavimo,

¹ Byla C-155/07, *Parlamentas / Taryba*, 34 punktas.

² Byla C-490/10, *Parlamentas / Taryba*, 46 punktas.

pvz., dėl migracijos, aplinkos, apmokestinimo, transporto, švietimo, informacinės visuomenės, žemės ūkio ir kaimo plėtros, nuostatos.

Šis Tarybos sprendimo dėl Susitarimo sudarymo pasiūlymas pagrįstas Europos Sąjungos sutarties 37 straipsniu ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 207 ir 209 straipsniais kartu su jos 218 straipsnio 6 dalies a punktu ir 218 straipsnio 8 dalies antra pastraipa.

Teisinis pobūdis

Susitarimu nustatoma institucinė sistema, kurią sudaro Bendradarbiavimo taryba, Bendradarbiavimo komitetas ir Parlamentinio bendradarbiavimo komitetas (žr. VIII antraštinę dalį „Institucinė sistema“ ir IX antraštinę dalį „Bendrosios ir baigiamosios nuostatos“). Taip pat juo nustatoma ginčų sprendimo procedūra, kuri turėtų būti taikoma, jei viena iš Šalių nevykdytų Susitarime nustatytų prievolių.

Susitarimas sudaromas neribotam laikotarpiui, o nutraukti jį galima prieš šešis mėnesius pateikus pranešimą.

Įsigaliojęs Susitarimas pakeičia 1995 m. sausio 23 d. pasirašytą Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Kazachstano Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

Visais derybų etapais Taryba buvo tinkamai informuojama. Su ja konsultuotasi Rytų Europos ir Vidurinės Azijos darbo grupėje ir Prekybos politikos komitete.

Europos Parlamentas taip pat buvo greitai ir visapusiškai informuojamas visų derybų metu.

Bendras pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kazachstano Respublikos tvirtesnės partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo sudarymo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 37 straipsnį,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 ir 209 straipsnius kartu su jos 218 straipsnio 6 dalies a punktu ir 218 straipsnio 8 dalies antra pastraipa,

atsižvelgdama į Europos Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento pritarimą,

kadangi:

- (1) atsižvelgiant į 2015 m. spalio 26 d. Tarybos sprendimą (ES) 2016/123³, Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kazachstano Respublikos tvirtesnės partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimas pasirašytas 2015 m. gruodžio 21 d. su sąlyga, kad jis bus sudarytas vėliau;
- (2) Susitarimas – svarbus žingsnis Europos Sąjungai norint labiau įsitraukti į politinį ir ekonominį Vidurinės Azijos gyvenimą. Susitarimu bus sustiprintas politinis dialogas ir glaudžiau bendradarbiaujama įvairiose srityse, todėl dvišalius santykius su Kazachstano Respublika bus galima plėtoti veiksmingiau;
- (3) Susitarimas turėtų būti patvirtintas Europos Sąjungos vardu,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Europos Sąjungos vardu patvirtinamas Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kazachstano Respublikos tvirtesnės partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimas.

Susitarimo tekstas pridedamas prie šio sprendimo.

2 straipsnis

Tarybos pirmininkas skiria asmenį (-is), įgaliotą (-us) Europos Sąjungos vardu pateikti Susitarimo 281 straipsnyje numatytą pranešimą ir taip išreikšti Europos Sąjungos sutikimą laikytis Susitarimo.

³ OL L 29, 2016 2 4, p. 1.

3 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną⁴.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*

⁴

Susitarimo įsigaliojimo datą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbs Tarybos generalinis sekretoriatas.